

2. Постанова Верховного Суду у складі Об'єднаної палати Касаційного господарського суду від 20.11.2020 у справі № 910/13071/19. URL: https://reyestr.court.gov.ua/Review/93263303?fbclid=IwAR1boP_uB8lw0_f0a37RqKuD5v4K8vSHeC3w8Gj9AyVYWAe9cJ5mnm2c2M (дата звернення 05.04.2021).

В. В. Коваленко, д. е. н., професор,
Р. С. Кутишенко, студент
Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна

ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Сучасний стан економіки України значною мірою залежить від розвитку малого та середнього бізнесу. Зараз постали проблеми загального вирішення, які пов'язані з фінансово-інвестиційною підтримкою підприємництва. Основними перешкодами для розвитку малого та середнього бізнесу в Україні є: недостатність фінансового забезпечення; недосконалість законодавства; нерозвиненість фінансово-кредитного механізму; карантинні обмеження, пов'язані з COVID-19.

Малий та середній бізнес в ринковій економіці виступає провідним сегментом, на його підґрунті визначаються темпи економічного і соціального розвитку країни, структура і якість валового внутрішнього продукту. Розвиток малого та середнього підприємництва виступає ефективним засобом пом'якшення соціальної напруги та послаблення майнової нерівності в суспільстві [1, с. 82].

За результатами проведеного аналізу бізнес-середовища з використанням міжнародних рейтингових індексних систем встановлено, що правове й політичне зовнішнє середовище в Україні є несприятливим для ведення бізнесу, існують загрози, пов'язані з корупцією, недосконалістю законодавства у сфері регулювання бізнесу, недостатнім захистом інтелектуальної власності та майна суб'єктів економічної діяльності у зв'язку з неефективністю роботи правоохоронних органів і судової влади, труднощами в залученні фінансових ресурсів через нерозвинений фондовий ринок, а також макроекономічною нестабільністю, низьким рівнем фінансової й інвестиційної свободи бізнесу (табл. 1).

На сьогодні основним законодавчим документом, який регламентує державну підтримку малого та середнього бізнесу, є

Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні», яким передбачено основні напрями такої підтримки, а саме: часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами, що надаються на реалізацію проєктів суб'єктів малого і середнього підприємництва; часткова компенсація лізингових, факторингових платежів та платежів за користування гарантіями; надання гарантії та поруки за кредитами суб'єктів малого і середнього підприємництва; надання кредитів, у тому числі мікрокредитів, для започаткування і ведення власної справи; надання позик на придбання і впровадження нових технологій; компенсація видатків на розвиток кооперації між суб'єктами малого і середнього підприємництва та великими підприємствами; фінансова підтримка впровадження енергозберігаючих та екологічно чистих технологій; інші види не забороненої законодавством фінансової державної підтримки [3].

Таблиця 1 – Позиції України за індикаторами Індексу легкості ведення бізнесу

Індикатори бізнес-середовища	2018 р.		2019 р.		2020 р.	
	індекс	ранг	індекс	Ранг	індекс	ранг
Реєстрація підприємств	91,0	52	91,1	56	91,1	61
Отримання дозволів на будівництво	75,8	35	76,9	30	81,1	20
Підключення до електромереж	58,8	128	59,2	135	62,5	128
Реєстрація власності	69,6	64	69,7	63	71,3	61
Доступ до кредитів	75,0	29	75,0	32	75,0	37
Захист прав інвесторів	55,0	81	58,3	72	68,0	45
Оподаткування	80,8	43	79,4	54	78,1	65
Міжнародна торгівля	64,3	119	77,6	78	80,1	74
Забезпечення виконання контрактів	59,0	82	63,6	54	63,6	63
Ліквідація підприємств	28,2	149	31,7	145	31,4	146

Джерело: складено автором за матеріалами [2].

Між Урядом України та Європейською комісією у 2020 р. підписана Угода про підтримку малих та середніх підприємств в Україні» (ENI/2020/042-435) в межах заходу «EU4BUSINESS: Підтримка малих та середніх підприємств заходу «EU4BUSINESS [16], кошторисна вартість якої складає 20 млн євро.

Для ефективного державної підтримки малого та середнього бізнесу необхідно побудувати систему оподаткування, адекватну вимогам розвитку підприємництва в Україні. Для виконання цього завдання необхідно встановити критерії щодо визначення граничної межі оподаткування; скоротити кількість податків за рахунок тих, що не мають вирішального значення для бюджету; установити податкові пільги для вирішення регіональних соціальних проблем.

Необхідно внести суттєві зміни у порядок надання державних кредитів та гарантій, розширення форм кредитування, забезпечення їх доступності.

Підсумовуючи вищевикладене, слід зазначити, що одним із ключових напрямів розвитку вітчизняної економіки в умовах євроінтеграції є розвиток малого та середнього бізнесу. Дана форма підприємництва дозволить досить швидкими темпами наростити показники соціально-економічного розвитку України,

Список використаних джерел

1. Коваленко В. В. Державне регулювання фінансово-інвестиційної підтримки малого та середнього бізнесу. *«Modern Economics»*. 2020. № 24. С. 81–87.
2. Index of Doing business. Світовий Банк. URL: <https://www.doingbusiness.org>.
3. Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні : Закон України, прийнятий Верховною радою України від 22.03. 2012 р. № 4618-VI (зі змінами та доповненнями від 04.12.2020 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4618-17#Text>.
4. Як бізнесу отримати доступ до фінансування ЄС? Contr Agents. URL: https://biz.ligazakon.net/news/191318_yak-bznesu-otrimatidostup-do-fnansuvannya-s.

С. М. Іорга, ст. викладач

Д. А. Негруль, студент

*Одеський національний економічний університет
м. Одеса, Україна*

ПРОБЛЕМИ ФІНАНСОВОГО ПЛАНУВАННЯ ТА ПРОГНОЗУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

На сьогодні переважна більшість галузей економіки є висококонкурентними та вимагають від кожного суб'єкта господарювання, що здійснює свою діяльність в межах будь-якої з них